

17.
 50 K
 1—
 2—
 80
 250
 750
 5—
 350
 350
 4—
 450
 76
 2—

és
 ál
 ériája
 telefon 43.
 z alant
 k és a
 október
 elyiségé-
 y meg-
 eszkö-
 reki
 nintézet.
 47. 48.
 125. 126.
 84. 1232.
 17. 13 8.
 74. 1380.
 80. 1483.
 66. 1572.
 90. 1592.
 77. 16. 9.
 2. 2427.
 17. 22775.
 6. 24710.
 48. 25745.
 44. 26444.
 6. 27070.
 2. 27417.
 23. 27668.
 75. 27890.
 5. 28 93.
 4. 2-218.
 53. 28354.

S
 gy
 m.
 s.
 K
 k.
 he
 rog-
 N.

Szerkesztőség Iroda:
 Nagybecskerek, Zápolya-s. 1.
 hová a lap szellemi iránt illető
 minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
 Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-s. 1.
 hová a hirdetések, az előfize-
 tések és a lap szétküldésére
 vonatkozó felszólalások inté-
 zendők.
 Telefon-szám: 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
 Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 24 K.
 Félévre — — — — 12 K.
 Negyedévre — — — 6 K.
 Egy hónap — — — — 2 K.
 — Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtat-
 tak el. Azonkívül az összes
 hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 délután 5 órakor. ■■■■■

Nagybecskerek, 1912. XLI. évfolyam 239. szám. Péntek, október 18.

A delegációk munkája.

— okt. 18.

Az idei delegációk befejezték ülés-
 szakukat. Novemberben fog az új szesszió
 következni. A közös budget idej tétélei
 Bécsben most állapították meg, a jövő
 évi előirányzatok majd Budapesten ke-
 rülnek tárgyalás alá, a novemberi ülés-
 szak alatt. A feszült nemzetközi helyzet
 és monarchiánk készenlétének nagy ér-
 deke egyaránt megkívánja a közös ügyek
 tárgyalására kiküldött országos bizottsá-
 goktól ezt a szorgos, odaadó munkás-
 ságot.

Ami belőle máig mögöttünk van: a
 lefolyt ülészakról elmondhatjuk immár,
 hogy feladatának s a hozzá fűzött vára-
 közásoknak a legteljesebb mértékben meg-
 felelt. Végzett munkájának tömegével és
 jelentőségével valóban rászolgált a mon-
 archia mindkét államterületén a közvéle-
 mény, valamint a szövetséges szomszéd
 hatalmak s a békés civilizáció nagy érde-
 keiben egyetértő európai milió elismeré-
 sére. Ezt pecsételte meg a külügyminisz-
 ter utján uralkodónk köszönetnyilvání-
 tása, mely rendkívül meleg hangjával,
 érző szavaival mértéket törekszik adni a
 nagy szolgálatnak, amit a delegációk ezut-
 tal végeztek a monarchia nagyhatalmi
 hivatása és az európai egyensúly javára.

Mert nehezebb világhelyzetben, ko-
 molyabb nemzetközi komplikációk köze-
 pett már régen nem volt alkalmuk ma-
 gyar és osztrák delegációnak működni,
 mint amilyen most alakult ki, ez ülés-
 szak küszöbénél s az alkotmányos tárgya-
 lások közben. A nagy válság, mely ka-
 tasztrofális kitérővel fenyegetve, a Bal-
 kán-félszigeten, tehát monarchiánk érdek-
 szférája körében támadt: felénk terelte
 egész Európa figyelmét s a magatartásra,
 melyet Ausztria-Magyarország súlyos el-
 határozások idején tanusítani fog.

Mély megfontoltság, tudatos nyuga-
 lom, fegyelmezett rend és egyetértő bi-
 zalom jellemzik a magatartást az egész
 vonalon, mely a legjobb hatást tehette
 Európára és szükségképp bizalmat kel-
 tett még az akut keleti kérdés körül egy-
 mással surlódó felekben is az osztrák-
 magyar monarchia politikája iránt. A de-
 legáció előtt feltárult a nehéz helyzet, föl-
 ismertettek politikánk békés feladatai,

békéltető céljai s az áldozatok szükséges
 volta, hogy ezeket amazok biztosítására
 teljes nyomatékkal vethessük a siker
 mérlegébe.

Amily egyetértően dolgoztak a kor-
 mányzati szervek e siker érdekében, oly
 konszenzus tömörítette a két delegációt
 kormányaink, a közös külpolitika és kö-
 zös védelem ügyének támogatásában. Tel-
 jes volt az egyetértő összhangzat a dele-
 gált testületek közt is egymás irányában.
 E harmóniát semmi meg nem zavarta az
 egész ülészak alatt, mely nagyarányu
 bizalmi aktusnak vált be s monarchián-
 kat, összes mértékadó tényezőiben, kifelé
 egységes, erős, öntudatos és egyetértő
 nagyhatalomnak mutatta be.

Torontálvármegye virilistái.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke.

(Folytatás.)

Nagybecskerek, okt. 18.

- Lówy Zsigmond bérlő, Nagybecske-
 rek, 1332 kor. 50 fill.
- Annau János földbirtokos, Nagybec-
 kerek, 1328 kor. 55 fill.
- Bencez Miksa butorgyáros, Nagybec-
 kerek, 1320 kor. 12 fill.
- Mundloch Mihály földbirtokos, Tsz-
 miklós, 1309 kor. 45 fill.
- Szímits Dusan földbirtokos, Nagyki-
 kinda, 1308 kor. 46 fill.
- *Mayer Rezső lapszerkesztő, Nagy-
 becskerek, 1308 kor. 32 fill. (Lapszerk.)
- Mateits Gyula magánzó, Nagybecske-
 rek, 1308 kor. — fill.
- Schlésinger Izidor kereskedő, Török-
 bece, 1307 kor. 26 fill.
- Rohoneyz Gedeon földbirtokos, Tö-
 rökbece, 1302 kor. 16 fill.
- Mixich Ottó Rosul földbirtokos, Kö-
 cse, 1295 kor. 88 fill.
- *Dr. Végh Lajos városi ügyész, Nagy-
 becskerek, 1293 kor. 44 fill. (Ügyv. okl.)
- Dr. Pethő Ignác ügyvéd, Billéd, 1289
 kor. 10 fill.
- Duin Sándor földbirtokos, Araes, 1284
 kor. 92 fill.
- Prandell Rezső kereskedő, Nagybec-
 kerek, 1282 kor. 42 fill.
- Trifunác Novák földbirtokos, Nagy-
 kikinda, 1280 kor. 35 fill.
- Zsembery Pál földbirtokos, Nagybec-
 kerek, 1280 kor. 10 fill.
- Benneth Károly vendéglős, Nagy-
 becskerek, 1275 kor. 60 fill.
- Telbisz Arthur kereskedő, Nagyki-
 kinda, 1275 kor. 33 fill.
- Reitter József földbirtokos, Lovrin,
 1271 kor. 79 fill.
- Csikala Pánta földbirtokos, Nagytár-
 nok, 1266 kor. 56 fill.
- Garay Izsó tkpt. igazg., Törökbece,
 1261 kor. 33 fill.
- Bezuk István földbirtokos, Zsom-
 bolya, 1259 kor. 36 fill.

- Szekeres Kálmán földbirtokos, Csene,
 1258 kor. 94 fill.
- Hegedüs Ferenc, gözmalomtulajdo-
 nos, Mokrin, 1258 kor. 26 fill.
- Szües István bornagykereskedő,
 Nagybecskerek, 1255 kor. 56 fill.
- Herresbacher Dénes lelkész, Szaján,
 1253 kor. 80 fill. (Lelk. okl.)
- Bencez Antal butorgyáros, Nagybec-
 kerek, 1240 kor. 59 fill.
- Koch János tkpt. igazg., Zsombolya,
 1236 kor. 72 fill.
- *Erdős Béla tanár, Nagybecskerek,
 1235 kor. 84 fill. (Tan. okl.)
- *Dr. Kiss János ügyvéd, Nagybecske-
 rek, 1231 kor. 86 fill. (Ügyv. okl.)
- Knezsev Mita földbirtokos, Mokrin,
 1224 kor. 03 fill.
- Herczog Gyula szénkereskedő, Nagy-
 becskerek, 1223 kor. — fill.
- Jovanov Isza földbirtokos, Tiszahe-
 gyek, 1222 kor. 35 fill.
- Klós Miklós földbirtokos, Gyertyá-
 mos, 1221 kor. 94 fill.
- Raits Lyuba földbirtokos, Felsőitebe,
 1216 kor. 03 fill.
- *Telbisz Károly földbirtokos, Nagyki-
 kinda, 1210 kor. 44 fill. (Gazd. okl.)
- Kohlen Vilmos földbirtokos, Nagyöz,
 1208 kor. 09 fill.
- Prizmay Dániel földbirtokos, Ószent-
 iván, 1202 kor. — fill.
- Kittelberger Károly földbirtokos,
 Katalinfalva, 1192 kor. 76 fill.
- *Szabó Kálmán városi állatorvos,
 Nagybecskerek, 1191 kor. 32 fill. (Állat-
 orvosi oklevél.)
- Kolling János, földbirtokos, Boesár,
 1188 kor. 77 fill.
- Csik János földbirtokos, Boesár, 1186
 kor. 43 fill.
- Marok Ernő földbirtokos, Száresa,
 1183 kor. 43 fill.
- Markov Misa földbirtokos, Melencez,
 1183 kor. 36 fill.
- Popov Milán földbirtokos, Nagybec-
 kerek, 1181 kor. 91 fill.
- Blázsín Ráda földbirtokos, Araes,
 1180 kor. 61 fill.
- Mixich Ágoston Stévin földbirtokos,
 Kőcse, 1177 kor. 65 fill.
- Theodorovits Sándor földbirtokos,
 Számos, 1174 kor. 05 fill.
- Dr. Stefan Kristóf orvos, Nagyki-
 kinda, 1173 kor. 97 fill.
- Weidlinger Benő földbirtokos, Sza-
 nád, 1172 kor. 74 fill.
- Hajduska László földbirtokos, Nagy-
 becskerek, 1171 kor. 51 fill.
- Indrikovits János földbirtokos, Nagy-
 kikinda, 1170 kor. 04 fill.
- Poledna Rezső kereskedő, Zsombolya,
 1167 kor. 29 fill.
- Mayer Mihály földbirtokos, Nagytó-
 szeg, 1165 kor. 12 fill.
- Bogaroski Zsiva földbirtokos, Melen-
 cze, 1163 kor. 88 fill.
- Raits Velimir földbirtokos, Felsőit-
 tebe, 1152 kor. 74 fill.
- Zsiros József ügyvéd, Módos, 1151
 kor. 76 fill.
- Nagy Balogh Antal földbirtokos, Sza-
 ján, 1149 kor. 78 fill.
- Novich Vlajkó földbirtokos, Ujvidék,
 1142 kor. 97 fill.
- Nagyalni Dusan földbirtokos, Me-
 lencez, 1140 kor. 01 fill.

Eredeti Sack-féle ekék

Gyári árakban kaphatók: 1067-x.19

Braun Árminnál Nagybecskereken és fiókjánál Pancsován.

Állandóan raktáron: Kétvasu eke, gyári jel: Z. H. G. R. és Z. H. G. R. B. Háromvasu eke, gyári jel: E. H. 3.

Kesselring Mihály szesznagykereskedő, Módos, 1136 kor. 93 fill.

*Dr. Schwarz József ügyvéd, Nagy-kikinda, 1134 kor. 96 fill. (Ügyv. okl.)

Roth Miklós földbirt., Nagyósz, 1131 kor. 62 fill.

*Csathó Lajos kir. közjegyző, Nagybeckerek, 1126 kor. — fill. (Ügyv. okl.)

Miskovich Miksa földbirtokos, Szerb-szentmárton, 1121 kor. 93 fill.

Wosching Frigyes földbirtokos, Alsóelemér, 1121 kor. 33 fill.

Róhrich Tamás földbirtokos, Nagyszentmiklós, 1121 kor. 27 fill.

Szabó János földbirtokos, Nagy-kikinda, 1116 kor. 48 fill.

Grünbaum Frigyes ruhakereskedő, Nagybeckerek, 1105 kor. 70 fill.

Ujvári Adolf fakereskedő, Nagybeckerek, 1105 kor. 15 fill.

Ochsenfeld József kereskedő, Perjámos, 1104 kor. 43 fill.

Buzogány József földbirtokos, Törökbeese, 1104 kor. 03 fill.

*Dr. Demkó Pál kir. közjegyző, Makó, 1102 kor. 02 fill. (Ügyv. okl.)

*Kisfaludy Péter ügyvéd, Gyertyámos, 1099 kor. 66 fill. (Ügyv. okl.)

Mihajlovits Péter magánzó, Nagybeckerek, 1093 kor. 02 fill.

Nityin M. Péter kereskedő, Aracs, 1088 kor. 19 fill.

Radovits Koszta kereskedő, Nagy-kikinda, 1088 kor. — fill.

Dr. Dózsa Sámuel m. főügyész, Makó, 1087 kor. 14 fill.

Lautschlager János földbirtokos, Nagytószeg, 1085 kor. 70 fill.

Szinberger Lajos kereskedő, Zsombolya, 1078 kor. 42 fill.

(Folytatjuk.)

HIREK.

— **A kulturegyesület ismeretterjesztő előadásai.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület az idén is rendez a vármegye különböző vidékén ismeretterjesztő előadásokat. Az idén 12 községben lesznek ilyen előadások, nevezetesen: Szajánban, Obében, Padén, Valkányban, Alsóittében, Torontáloroszin, Billéden, Sándorházán, Torontáltordán, Nagy-erzsébetlakon, Nákófalván és Zichyfalván.

— **A Torontálvármegyei Tüdővészellenes Egyesület köréből.** A Torontálvármegyei tüdővészellenes egyesület orvosi szakosztálya f. hó 19-ikén azaz holnap délután 10 órakor Nagybeckereken, a vármegye székházának alispáni kistermében ülést tart dr. Haidegger Lajos vármegyei tiszti főorvos elnöke alatt.

— **A községi jegyzők bankja.** A Községi és Körjegyzők Országos Bankja a hivatalos lap legutóbbi számában rendkívüli közgyűlésre hívta össze részvényeseit. A pénzügyi alaptökéjét akarja felemelni és emiatt vált szükségessé a rendkívüli közgyűlés összehívását. A Községi és Körjegyzők Bankja az elmúlt évben alakult meg három millió korona alapítókével.

— **Temetés.** Tegnap délután temették el élénk részvét mellett Várady Béla áll. végrehajtót. A temetési szertartáson, amelyet Magyar Pál pápai kamarás apátplébános végzett, megjelent a pénzügyigazgatóság tisztikara Lada Kálmán p. ü. igazgatóhelyettes vezetésével. A temetőben a kartársak nevében Szlezky Lajos bucsuztatta el az elhunytat.

— **Tanítógyűlés.** A Délmagyarországi Tanítóegyesület törökkanizsai járási fióköre a napokban tartotta Gyálán rendes őszi közgyűlését a járási tanítószövetség részvételével. A közgyűlést Ocskay Miklós elnök nyitotta meg szép beszéddel, majd Todorov Milán gyálai szerb felekezeti tanító tartott előadást a szerb ajku gyermekek gyakorlati tanításáról. Grünwald Béla padéi tanító id. Árpási János adai tanító szemléltető ABC és olvasógépéről tartott előadást. Utána Tóth Dániel újszentiváni igazgatótanító a fizetésredezésről szövegezt a gyűlés elhatározta, hogy a tanítók ügyeinek pártolására az összes járási tanítók küldöttségileg tisztelegnek Tallián Béla báró, Rónay Ernő országgy. képviselőknél. A közgyűlés után közös ebéd volt.

— **Gépezetek vizsgálója.** A gőzgépezetek és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1912. évi november hó 3-ikán reggel 8 órakor a magy. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezeve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Világrekord Dorozsmán.** Szegebről írják a következő nem mindennapi históriát: Él Dorozsmán egy hatvan éves ember, Tóth Mihály nevezetű. Az öreg Tóth bácsi igen jómódu földbirtokos, amellel nőtlen is, nem esoda hát, hogy évek hosszú sora óta ő Dorozsmán az aszszonynépség szemefénye. Hogy pedig erre alaposan rászolgált, misem bizonyítja jobban, minthogy jó hírét az öreg Tóth mind a mai napig megtartotta. Igaz, hogy alaposan meg is fizetett érte. A szegebrői bíróságokon, ahol közismert az öreg Tóth neve, valóságos legendák beszélnek róla. Legendákat, olyan világrekordról, aminővel nem minden hatvan éves magyar dícselkedhet, de aminőért, ha volna igazság, a mi Tóth Mihályunkat méltán megilletné a vitézségi érem. Abból az alkalomból esik most szó Tóth Mihályról, mert igen derék polgára a hazának és tegnap jubileumot ült. Illetve jubileumot kellett volna ülnie. Mert ma jelent meg ötvenedszer a szegebrői járásbíró előtt. Negyvenkilenc olyan pöre volt már, mint a mai. Negyvenkilenc pör, amelyben dorozsmái leány volt a felperes. Olyan leány, aki már gyermeket nevel. És mind-mind abban a hitben neveli, hogy valaha jogszerint az övét illeti majd meg a Tóth Mihály tekintélyes vagyona. Negyvenkilenc ilyen pörben vallott be már mindent Tóth Mihály. Negyvenkilenceszer mondta, hogy igen, igaz, megesett a dolog. És negyvenkilenceszer vállalta el a neveltetési költségeket. Kiegyezett, megállapodott és más módon gondoskodott nagyszámú családjáról. Tegnap aztán, az **ötvenedik** esetben, a jubilaris esetben, a világrekord esetében Tóth Mihály nem mondta már, hogy igen. Talán rossz hangulatban volt. Talán öreg korára való tekintettel unja már az ügyet, elég az hozzá, hogy tagadott. Cs. Erzsébet, a felperes leány, aki különben időközben férjhez ment, új tanukat jelentett be. De új tanukat jelentett be Tóth Mihály is és amiatt a tárgyalást elnapolták. Nem lehetetlen, hogy mire új tárgyalásra kerül a sor, Tóth Mihály Cs. Erzsébettel is kiegyez, arra gondolva, hogy ahol negyvenkilencen várják az örökséget, elfér még egy ötvenedik is.

— **Családi perpatvar elől a halálba.** Konrád Péter harmincegy éves kedvencei (liebinger) lakos egy peres ügyből kifolyólag nem a legjobb egyetértésben élt felesége anyjával és igen gyakran hangoztatta, hogy ha az ügy anyósával el nem dül, akkor ő öngyilkos lesz. A sok perlekedés-civódás véggépp elkeserítette a fiatal gazdát és ma reggel háza padlásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

— **Leelőzte a haragosát.** Temesvárról írják: Szuronyos csendőrök tegnap délután egy gyilkost kísérték be a temesvári királyi ügyészséghez. Laju Györgynek hívják ezt a temesfűvesi lakost, aki leelőzte régi haragosát, Bundás Simont. Régióta haragban voltak egymással, mert Laju két hold földet perelt el Bundástól. Vasárnap az utcán találkoztak összeveszttek egymással.

— **Ne gyere felém, mert lelőlek,** — kiáltott Laju Bundásra s revolvert tartott az ellenfele felé.

— **Engem akarsz te lelőni?** — felelt Bundás s közeledett Laju felé, aki erre elsütötte a fegyvert. A golyó Bundás száján ment keresztül s rögtön megölte.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

November 11. A közg. bizottság ülése.

Színház, Irodalom.

Heti műsor:

Október 18. péntek: Sulamith.
Október 19. szombat: Csókszanatorium.
(Ujdonság).
Október 20. vasárnap d. u.: Nani, este Csókszanatorium.

** **Erős láncok.** Régen nem emlékezünk kellemesebb színházi estére, mint amiben tegnap volt részünk. Amolyan irodalmi estélye volt tegnap a színháznak. Egy bécsi írónak, aki Schnitzler Artur mellett az osztrákok egyik legérdekesebb íróembere, Salten Félixnek „Erős láncok“ c. vigjátékát játszták tegnap Mezeiek. Akármint irt eddig Salten, amit irt, az tiszta irodalom. Ahogy gondolatait megeleveníti a színpadon, arra vall, hogy művésze a tollnak. A munkái mellett, hogy irodalmiak, mindenkifelett artisztikusak. Ez a megállapítás csak egy vonatkozásban nem vág erre a darabjára: abban, hogy nem egészen új, amit ad. Sokan reminiscenciákat találhattak benne a Heidelbergi diákéletből, meg egyéb darabokból s ebben talán igazuk is van. De már nincs igazuk, ha ezt a rovására írják. A mese maga nem új, de sohasem előregi. Tudjuk jól, — hiszen elmondták, megírták ezt már sokan, sokszor, sokféleképpen, — hogy az uralkodóknak is megvannak a maguk apró keservei, csalódásai. A régi szentimentalizmus megelégnékül és megenyhül sok izlésesen alkalmazott szatirával, sok finom humorral. Mert Salten szatirát ír, ez pedig könnyen ragadja tulzásokba az író, de őt megóvja ettől az izlése és fegyvermezett írói ereje.

És ami főleg jól esik ennek a darabnak a láttára az, hogy itt az egyszer nagy zavarban lehetnek egypáran a tudós, nagyszakállu, pápaszemes kritikuskok közül. Hiába nézték, vizsgálták jobbról-balról, hiába forgatták ki-be, csak nem találhatták meg benne azt, amit kerestek. Mert borzasztó, hogy miket csináltak ezzel a Saltennel eddig a kritikuskai. Valahányszor valamit megírt, nekironítottak a nagy bonckéssel és addig furták-faragták, amíg végre csak kihozták belőle azt a bizonyos mélyebb értelmet. Pedig százat egy ellen, hogy neki sokkal fontosabb valahányszor darabot ír a „Scherz“, a „Satira“, mint az agyonértelmezett „tiefer Bedeutung“. Nemcsak ennél a mainál, de minden eddigi munkájánál. Szó sincs róla, ez ott van, nagyon is ott van az alakok, a helyzetek, a párbeszédok mögött, de hogy mindenáron problémásdit akarna velünk játszani, azt mégis csak tagadni bátorokodunk. Mulattatni akar és vége. Nem akar valami újat adni, valami nagy szenzációt, csak egy csendes 3 óráig tartó finom szórakozást, — ez pedig megvan. A királyfi meg a varróleány egymásra talál az első felvonásban, a második felvonásban örülnek, aztán sirnak és elválnak, a harmadikban sirás közt újra egymásra talál. Sőt együtt is maradnak, a kis varróleány mindig ott marad a palotában. Ez szokatlanul egy kicsit, de nem lehet tenni ellene, mert a herceg-asszony — aki itt ebben a darabban minden történésnek főmozgatója — a végén is mindenkinek nagy esodálata az ő összevissza ugráló eszével ide lukad ki az okoskodásában.

Sikerültebb előadást is alig produkáltak Mezeiek. Huzella Irén egész tanulmányt csinált a szerepéből, jól esett látni azt a becsületes művészmunkát, amit produkált. Szécsi Ferenc nemes egyszerűséggel, kedves természetességgel játszta az ifju herceget és sok helyen a könnyen bekövetkező tulzások helyett imponáló mérsékletet tanusított. Ligeti Angéla az

első felvonásban közvetlen természetességgel játszott, később meg mindvégig kedvesen és melegen érző volt minden szava. Ungvári Miklós és B. Czobor Gyula kisebb szerepekben kifogástalanok voltak. — rj.

(*) **A Magyar Figyelő** 20. számában a lap élén találjuk Bonkáló Sándor értekezését: „A ruszofil agitáció és a rutén kérdés” címen, amely e nagyjelentőségű kérdést, mely legutóbb a görög katolikus papság közgyűlésén vitatott meg, eredeti adatokkal és az orosz források alapos tanulmányozásával egészen új világításban mutatja be. Feleky László történelmi tanulmánya: „A szabadságharc és a sajtószabadság” címen e kor iránt érdeklődők figyelmét nagy mértékben fogja lekötöni. Lyka Károly a szombathelyi kiállításról, Vasvármegye művészi kincseiről értekezik. Egy belgrádi levél Szerbia és a Balkáni háború perspektíváját rajzolja meg. A szépirodalmi részben Tormay Cécile: művészi novelláját, „Feszület a hóban” címmel találjuk. Igen gazdag a Feljegyzések rovata, amelynek írói között Seress Lászlót, Kemény Simont, Kádár Gusztávot, Herezeg Ferencet és Farkas Pált találjuk.

A Magyar Figyelő előfizetési ára negyed évre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

Balkán háború
harctéri térképe
МАНОВОД ЦИРОТ
könyvkereskedésében kapható
Nagybecskereken.
1:95—x.1

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

Folynak a harcok. — A törökök győzelmei. — A törökök bombázzák Várnát. — A tőzsdéről.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Balkánon egész vonalon teljes erővel folyik a háború. A török-bolgár-szerb és montenegrói határ mentén mindennap véres csatározások folynak az ellenfelek között és a mai jelentések mind a törökök győzelmeiről adnak hírt. A montenegróiak véres fővel vonulnak vissza az eddig elfoglalt hadállásaikból, de már a bolgárok is kikaptak a törököktől Musztafapasanál, sőt egy távirat arról is ad hírt, hogy a törökök bombázzák Várnát, a bolgárok nagy kikötővárosát.

A háborúról szóló mai jelentéseink a következők:

Folynak a harcok. — A törökök győzelmei.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Törökország és a Balkán-államok határán most már nap-nap után állandó harcok folynak. Nagyobb hadtestek még nem mérték ugyan össze erejüket, de egyes zászlóaljak formális csatákat vívnak s az ellenfelek részéről a véres harcokban mindegyik oldalról sokan elesnek.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a hadügyminiszter hivatalos jelentése szerint Tuzinál a török csapatok véres harc után visszavertek a montenegróiakat, akiket messze elűldöztek. A montenegróiak több száz halottat veszítettek.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, az Adrianapol felé vezető

uton fekvő Musztafapasa nevű városkánál a török és bolgár csapatok között szerdán délután véres harc támadt. A harcot tegnap folytatták s a törökök haláltmevető bátorsággal küzdöttek. Az ütközet vége az lett, hogy a bolgárok véres vereséget szenvedtek. A bolgár katonaság rendetlen futásban menekült s a törökök messze túl üldözték őket a bolgár határon.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, macedon bandák Üszküb közelében több falut megtámadtak, amelynek török lakosságát felkoncolták.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, Péter szerb király ma hajnalban elutazott a harctérre. A királyt számos képviselő kísérte s vele ment az orosz követ is. A király kijelentette, hogy bizik a szerb fegyverek sikerében s hiszi, hogy a mérkőzés Szerbia diadalával fog végződni.

Egy másik belgrádi távirat szerint Szerbia 152 millió dinár hadikincsesel rendelkezik s a hadi állapot naponként 8—9 százezer dinárba kerül.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy szófiai távirat szerint, a bolgár királynő ma a harctérre utazott, ahol átveszi a táborigazgató főfelügyeletét.

A törökök bombázzák Várnát.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy, a cenzura kikerülésével érkezett szófiai távirat szerint a török hadihajók bombázzák Várna kikötőjét.

Agyonlőtt szerb kapitány. — Föllázadt szerb tartalékosok.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a haditörvényszék az árulással vádolt Petrovics István századosot tegnap halálra ítélte s a kapitányt ma hajnalban főbelőtték. A vizsgálat megállapította, hogy Petrovics kapitány Törökország részére kémiszolgálatot teljesített.

Pancsova, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrád egyik kaszárnyájában ma reggel a tartalékosok fölláztak, mert Markovics Mita kapitány az egyik tartalékost pofonütötte. A kapitánynak futva kellett menekülni a zendülők elől. Később a kapitány fegyveres őrsgelgert tért vissza s a zendülőket letartóztatta.

Egyéb hírek.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Goeltz tábornok, a török hadsereg újjászervezője, részletes haditervet dolgozott ki Törökország számára a balkáni államok ellen, amelyet elküldött Konstantinápolyba.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ruszesukból sürgönyzik, ott tegnap egy szocialista népgyűlés volt. A háború ellen beszélő szónokot rögtön letartóztatták s a népgyűlést szétűzték.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Athénből sürgönyzik, tegnap oda 200 krétai önkéntes érkezett, akiket roppant lelkesedéssel fogadtak. A lapok kereszties háborút hirdetnek az izlám ellen.

A tőzsdéről.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti és bécsi tőzsdén az irányzat gyönges s a forgalom minimális. A budapesti tőzsdén a vezető értékek kisebb mértékben estek. A déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a

következő: Magyar Hitel 790, Osztrák Hitel 606, Koronajáradék 83.90, Jelzálog Hitelbank 418, Leszámitoló Bank 511, Hazai Bank 289, Magyar Bank 540, Rimamurányi 716, Salgótarjáni 709, Közúti Vasut 646.50, Villamos Vasut 3/4.

A politikai helyzet.

A miniszterelnök itthon. — A kormány beterjeszti a választójogi javaslatot. — A novemberi delegáció.

Budapest, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A delegációkról visszatért Lukács László miniszterelnököt, mikor tegnap este a munkapárt körében megjelent, meleg szeretettel és hangos ovációval fogadták. A miniszterelnök, aki a politikai kérdésekről a párt tagjaival soká elbeszélgetett, bejelentette, hogy a választójogról szóló törvényjavaslat már legközelebb a képviselőház elé kerül. Ezt a nyilatkozatot a párt tagjai élénk örömmel fogadták.

Elmondotta továbbá a miniszterelnök, hogy őfelsége november első hetében Budapestre érkezik és néhány héten át a budavári királyi palota lesz a rezidenciája.

Ezen idő alatt a delegációk fognak tanácskozni s politikai körökben úgy tartják, hogy az ellenzék részéről a leg súlyosabb beszámítás alá eső politikai mulasztás volna, ha magát a következő delegáció tanácskozásaiából is kivonná és a súlyos külpolitikai bonyodalmak közepette a monarchia külpolitikájához hozzá nem szólna.

A többség mindenesetre lehetővé tenné az ellenzéknek, hogyha józanabb és helyesebb álláspontra helyezkedik és a közönségi tanácskozásokban résztvenni óhajt, ezt a szándékát meg is valósíthassa. Ugy hírlik, hogy ez esetben 8 munkapárti delegátus lemondana, hogy az ellenzéknek hely jusson. Látnivaló tehát, hogy a többséget az ellenzékkel szemben semmiféle gyűlölködés nem vezeti és az ország érdekeit tartván szem előtt, szívesen épít arra aranyhidat, hogy a zsákutcába jutott kisebbség magát a politikai életbe újra bekapcsolja.

Nagy tűz Temesvárott.

Temesvár, okt. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este a Temesvári Szeszégető és Finomító Társaság bégaparti telepén tűz ütött ki. A tűz csakhamar nagy mérvet öltött s nagy veszedelem fenyegette a telepen elhelyezett roppant mennyiségű szeszt, amely ha felrobban, irtózatoss pusztítást okoz. Az egész város tűzoltósága kivonult a tüzhöz s nagy apparátussal igyekezett a tüzet lokalizálni, ami éjjelre sikerült is. A telepnek jó része azonban elpusztult. A kár több mint 100.000 korona.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.—
Buza (áprilisra)	11.91
Rozs (októberre)	10.32
Rozs (áprilisra)	10.54
Zab (októberre)	11.72
Zab áprilisra)	11.36
Tengeri (májusra)	8.03

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskereken ma megtartott hetivásár alkalmával:

Buza (uj)	50 klgr.	11.—	korona.
Kétszeres	"	10.—	"
Rozs	"	8-50	"
Árpa	"	—	"
Zab	"	12-50	"
Kukorica	"	7.—	"
Repce	"	—	"
Széna I.	"	8.—	"
Széna II.	"	7.—	"
Szalma I.	"	2.—	"
Szalma II.	"	—	"
Burgonya 1 klgr.	"	—08	"
Disznóhús I. 1 klgr.	"	2.—	"
Disznóhús II. 1 klgr.	"	1-80	"
Disznósír 1 klgr.	"	1.68	"
Marhahús I. 1 klgr.	"	1-76	"
Marhahús II. 1 klgr.	"	1-68	"
Borjúhús I. 1 klgr.	"	2.—	"
Borjúhús II. 1 klgr.	"	1-60	"
Juhhús 1 klgr.	"	1-22	"
Fiatal bárányhús I. 1 klgr.	"	—	"
Fiatal bárányhús II. 1 klgr.	"	—	"

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi október hó 1. napjától.

ÉRKEZIK.		óra	perc
Nagybecskereki pályaudvarra.			
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt		9:28	
Pancsováról délután		7:04	
Budapest—Szegedről reggel		6:20	
Budapest—Szegedről délután		3:15	
Szegedről délelőtt		9:34	
Budapest—Nagykikindáról este		9:21	
Szécsányból este		6:40	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.			
Zomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este		8:16	
Módosról reggel		6:30	
Pancsováról reggel		8:28	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8:23	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34	
Szécsányból este		6:29	
INDUL.			
Nagybecskereki pályaudvarról.			
Pancsovára délelőtt		8:10	
Pancsovára este		7:27	
Szeged—Budapestre reggel		7:20	
Szeged—Budapestre délelőtt		11:27	
Szeged—Budapestre este		7:27	
Szegedre délután		1:17	
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel		6:21	
Karlovára délelőtt		10:00	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.			
Zombolya—Temesvár—Versecre délután		4:15	
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel		3:33	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25	
Módosra reggel		6:35	
Zombolyára délelőtt		10:59	

Pályázati hirdetmény.

A szécsényfalvai körjegyzőségénél a II-ik segédjegyzői állás ideiglenesen helyettesítés útján betöltendő; a helyettesítés eltart jövő évi augusztus hó végéig. Fizetés évi 1000 korona. Gyakornokok is pályázhatnak.

Szécsényfalva, 1913. évi október 16.

1192—3.1

Körjegyzőség.

Egy kis egy éves
fehér
rattler kutya
kapható

Tökölí-utca 2865. hsz. a.

1187—33

Torontálvármegye alispánja.

30008—1912. szám.

1189—3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságánál üresedésben levő egy járási és egy központi iroda-segédtisztii állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy folyamodványukat f. évi november hó 30-ig hozzám nyújtsák be.

Az igazolványos altisztekre az 1873. évi II. t.-c. az irányadó.

A segédtisztii állás kezdő fizetése 1400 korona (XI. fizetési osztály III. fokozat) és a megfelelő lakbér.

Kelt Nagybecskereken, 1912. évi október hó 8-ikán.

Az alispán helyett:

Bielek Antal
másodfőjegyző.

A csenei járás főszolgabírájától.
4551—1912. szám. 1193—3.1

Pályázati hirdetmény.

A Torontálvármegye csenei járásához tartozó Kőcse községben ujonnan rendszerezett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. t.-c. 3. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei főszolgabírói hivatalhoz a f. év november havának 5. napjáig benyújtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:
Készpénzfizetés évi 1000 korona és 50 korona négyszer megismétlődő ötödéves korpótlék.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Csene, 1912. október hó 15-én.

ifj. Tullies György, főszolgabíró.

Háztartási cikkek

Naphtalin	kilója	—60 K
Sodabioarbons	"	—60
Timsó	"	—60
Etszelliszt	"	—80
Chlormész	"	—36
Zetrszóda	"	—16
Mosószóda	"	—120
Szalmiaksó	"	—1
Borax	"	—4
Rovarpor	"	—60
Foltbenzin	literje	—180
Finom sasmolaj	"	—320
Finom rum	"	—240
Spiritusz	"	—2
Finom liqueurök	"	—5
Magyar gyógyocognao	—12, —20, —24	
Orosz thea	dekája	—12, —20, —24
Finom szegedi paprika	kilója: édes 5—K, félédes 4—K, gulyás 360 K.	
Cipőkrém	fekete és sárga, 1/4 kiló 60 fillér, 1/2 kiló 120 korona, 1 kiló 240 korona.	
Lakkok, festékek, bruno in, f mltisztítók	és egyéb háztartási cikkek kaphatók	

Kovács Sándor drogériájában
Nagybecskereken.

Telefonsz. 43 1176—11.1 Telefonsz. 43.

Ismét megnyit az Enyveshát

regi helyén, a Közgazdasági bank épületében, Daun vaskereskedésével szemben.

12 drb kiskép	70 fillér.
12 drb térdkép	120 fillér.
6 drb levelezőlap	150 fillér.
6 drb vizitkép	170 fillér.

Mivel a fényképezés villanyvilágítás mellett történik, felvételek ugy este, mint borult időben eszközöltek.

A képek harmadnap átvehetők.

1164—20.6

Vegyen a fiának egy

kötött öltönyt!

elegáns tartós és higienikus.

!! Aki egyszer próbálta, többé mást nem vesz. !!

Ugyszintén flu és leány **Sweater** mindenféle szín- és nagyságban.

Wehner György

férfi és női divatárú cég, Nagybecskerek.

35—48.28

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.